

**§ 16 b miljøtilladelse af svineproduktionen på
Gammelgaard 10, 6440 Augustenborg**

Meddelt d. 13. maj 2019
Meddelt af Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

Registreringsblad

1. Basisoplysninger

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	13165289
Husdyrbrugets navn	Gammelgaard
Beliggenhedsadresse	Gammelgaard 10
Postnummer	6440
By	Augustenborg
Ansøgers navn	Lars Staugaard Bertram
Ansøgeradresse	Snøbæk Nederby 26
Ansøgerpostnummer	6400
Ansøgerby	Sønderborg
Ansøgertelefon	40869246
Ansøger-email	bertram@agropartnere.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	25160428
Konsulent virksomhedsnavn	Landboforening Syd
Konsulentnavn	Henriette Fries
Konsulentadresse	Jens Terp-Nielsens Vej 13
Konsulentpostnummer	6200
Konsulentby	Aabenraa
Konsulenttelefon	20145333
Konsulent-email	hef@landbosyd.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5400000455
CHR numre	22634

Tilladelsen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune
Landbrugsgruppen
Rådhusstorvet 10
6440 Sønderborg

Sagsbehandler: **Torben Kobberø**

Sagsnummer: 19/1961

KS: ANTN

Indhold

1	Kommunens afgørelse	4
1.1	Udnyttelsesfrist og kontinuitetsbrud	4
1.2	Offentlighed	6
1.3	Lovgrundlag	6
2	Vilkår for husdyrbruget	7
	Generelle vilkår	7
	Staldanlæg og produktioner	7
	Affald	8
	Råvarer og hjælpestoffer	8
	Energi- og vandforbrug	9
	Gødningsproduktion- og håndtering	9
	Fluer og skadedyr	9
	Støj fra anlægget og maskiner	10
3	Indledning	11
3.1	Ikke teknisk resume	11
4	Vurdering af husdyrbruget og det ansøgte	12
4.1	Husdyrhold og stalde	12
4.2	Gødnings- og foderopbevaringsanlæg	13
4.3	Råvarer og hjælpestoffer	14
4.4	Energi- og vand-, og foderforbrug	14
4.5	Landskabelig vurdering og overholdelse af afstandskrav	17
	Husdyrbrugets beliggenhed	17
4.6	Planmæssige forhold	19
5	Ammoniak, natur og bilag IV arter	21
5.1	Ammoniak og natur	21
6	Bilag IV arter	23
7	Husdyrbrugets lugtemission	24
	Støv fra anlæg og maskiner	25
	Lys	26
	Opbevaring af døde dyr, fluer og skadedyr	26
	Transporter	26
	Reststoffer	27
7.2	Affaldsproduktion	28
7.3	Gødningsproduktion og –opbevaring	29
7.4	Reduktion af ammoniak ved anvendelse af BAT	30
8	BAT (bedste tilgængelige teknik) på husdyrbruget	31
9	Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	33
	Nabo- og partshøring	33
	Annoncering af afgørelse	33
	Klagevejledning	33
Bilag	.....	35

1 Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøtilladelse efter § 16 b i Husdyrbrugsloven¹ på Gammelgaard 10, 6440 Augustenborg matrikel 1, Gammelgaard, Ketting til svineproduktionen med de stillede vilkår.

På baggrund af en konkret vurdering har Sønderborg Kommune med denne afgørelse valgt, at fravige geneafstanden til nærmeste nabo i forhold til lugt jf. Husdyrbrugsloven § 33 – se afsnit 7.

Sønderborg Kommune meddeler tilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Tilladelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningmaterialet indsendt sammen med ansøgningsskema nr. 208983, i beskrivelsen af ejendommen samt i vurderingen af ejendommen. Tilladelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af den miljøtekniske redegørelse, kommunens vurdering og generelle lovkrav.

De stillede vilkår vurderes at kunne begrænse risikoen for forurening og ikke-uvæsentlige gener. Hvis der mod forventning skulle opstå væsentlige gener for de omkringboende eller andre uforudsete gener i forbindelse med tilladelsen, kan Sønderborg Kommune foranledige, at generne reduceres, ved at meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger jf. Husdyrbruglovens¹ § 42.

Dispensation i forhold til lugt geneafstand til nabobeboelse

I forbindelse med denne tilladelse meddeles dispensation for lugt geneafstanden til nærmeste nabobeboelse § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.²

Der er ikke med denne miljøtilladelse taget stilling til evt. tilladelser efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejdsmiljøloven.

Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget.

1.1 Udnyttelsesfrist og kontinuitetsbrud

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses som udnyttet når byggeriet er færdigmeldt. Hvis tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet. En udnyttet, tilladelse, eller afgørelse efter anmeldelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² § 48. I

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. lovbek nr. 1020 af 6. juli 2018

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug Nr. 1467 a 6. december 2018

forhold til tilladelser, hvor produktionstilladelsen er meddelt i m² produktionsareal, forudsætter udnyttelse, at mindst 25 % af det tilladte eller anmeldte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt, og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene eller andre krav f.eks. økologiregler, som husdyrbruget er underlagt.

1.2 Offentlighed

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af tilladelsen gennemført en nabohearing af naboer i konsekvensområdet for lugt i perioden fra den 28. marts 2019 til den 28. april 2019.

Der indkom ingen høringssvar.

Miljøtilladelsen er meddelt den **13. maj 2019**.

Afgørelsen er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 13. maj 2019 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen.

1.3 Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1020 af 6. juli 2018 (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1467 af 6. december 2018, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges. Der henvises derfor i øvrigt til:

- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1076 af 28. august 2018
- Bekendtgørelse nr. 966 af 23. juni 2017 om miljøbeskyttelse
- Bekendtgørelse nr. 934 af 27. juni 2017 om naturbeskyttelse
- Bekendtgørelse nr. 844 af 23/06/2017 om miljøregulering af visse aktiviteter
- Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald
- Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune
- Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier i Sønderborg Kommune
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, nr. 1611 af 10/12/2015
- Kommuneplan for Sønderborg Kommune 2017-2029

2 Vilkår for husdyrbruget

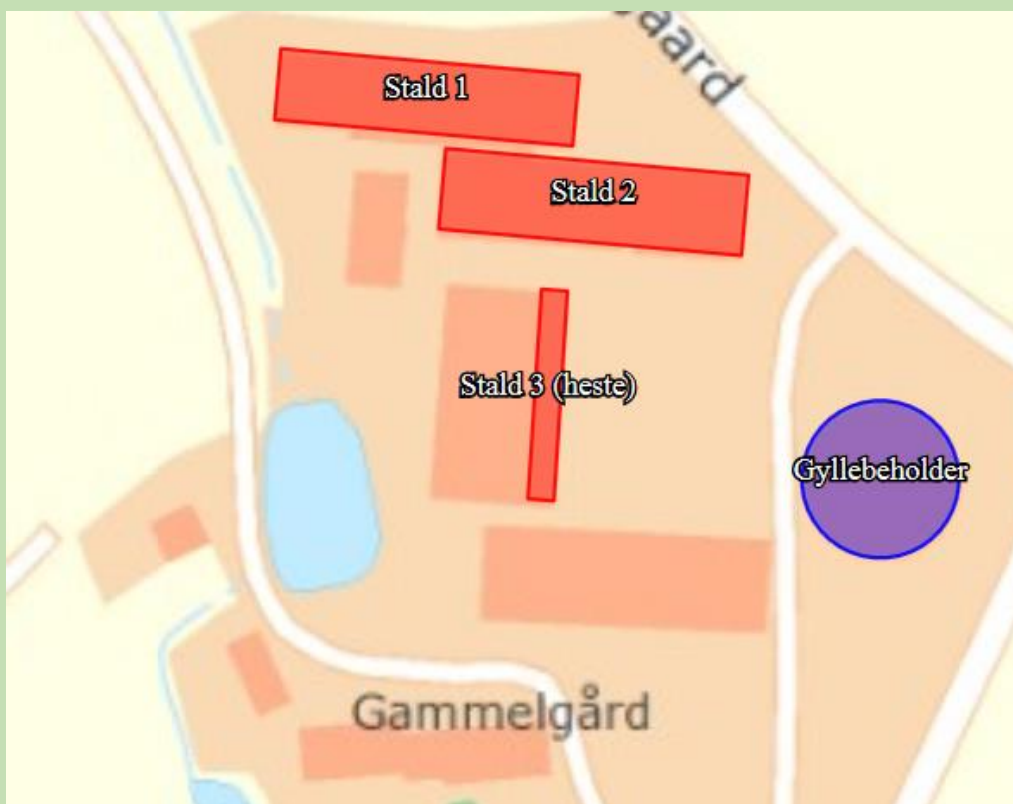
Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Generelle vilkår

1. Vilkårene i denne tilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato hvor tilladelsen træder i kraft.
2. Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som udnyttet ved færdiggørelse af bygge- og anlægsarbejder samt, at 25 % af produktionsarealet er udnyttet driftsmæssigt med en belægning på 50 % af maxkapaciteten.
3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Sønderborg Kommune.

Staldanlæg og produktioner

4. Der må kun placeres dyr i de med rødt markerede stalde

Husdyrbrugets produktionsareal, dyretype og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	945	Mekanisk ventilation	6 m	(#131271) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	714
Stald 2	1088	Mekanisk ventilation	6 m	(#131275) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	710
Stald 3 (heste)	242	Naturlig ventilation	3 m	(#134133) Heste. Dybstrøelse	0	100
Sum						1524

Affald

5. Spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag og stå på rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige og spild ikke ødelægger de andre beholdere. Beholderne skal være mærket med indhold. Under beholderne skal der være en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles.
6. Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsningsmateriale på virksomheden. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
7. Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som dagrenovation.
8. Fast farligt affald som fx brugte olie- og brændstoffiltre skal opbevares indendørs i en beholder, der er resistent overfor olie og brændstof. Batterier, elsparepærer og spraydåser skal opbevares indendørs til de bortskaffes. Batterier opbevares i en syrefast beholder.

Råvarer og hjælpestoffer

9. Håndtering af dieselolie skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Energi- og vandforbrug

10. Hvis virksomhedens samlede elforbrug i 3 på hinanden følgende år overstiger normatallet + 10 %, svarende til 107.800 kWh årligt (jf. Håndbog for svinehold 2015), skal der foretages et energieftersyn, inden 1 år efter at elforbruget overstiger ovenstående. Besøgsrapporten fra energieftersynet skal fremsendes miljømyndigheden, og eventuelle forslag til forbedringer, som via en besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal udføres senest 2 år efter ansøgers modtagelse af besøgsrapporten.
11. Forbruget af el skal registreres en gang årligt i en driftsjournal, som skal fremvises ved ordinært tilsyn. Driftsjournalen skal opbevares i 5 år.
12. Hvis husdyrbrugets vandforbrug overstiger 4 .340 m³/år 3 på hinanden følgende år, skal ansøger sende en redegørelse til miljømyndigheden inde e1 år efter at vandforbruget over stiger ovennævnte. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvorfor forbruget er steget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.

Gødningsproduktion- og håndtering

13. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
14. Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

Fluer og skadedyr

15. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter miljømyndighedens vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan miljømyndigheden meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres en handleplan med foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Støj fra anlægget og maskiner

16. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må på intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 time	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Miljømyndigheden kan forlange, at husdyrbruget skal dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal foretages og afrapporteres som "miljømåling - ekstern støj" i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger nr. 6 fra 1984 og nr. 5 fra 1993. Dokumentationen skal tilsendes miljømyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Tidsfrist herfor aftales med miljømyndigheden.

Dokumentationen skal udføres efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger af et firma, som er godkendt af Miljøstyrelsen. Målingerne/beregningerne skal foretages og afrapporteres som "Miljømåling - ekstern støj". Målingen/beregningen skal foretages for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund, under de mest støjbelastende driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden. Grænseværdier for støj anses for overholdt, hvis målte eller beregnede værdier fratrukket ubestemtheden er mindre end grænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger. Ubestemtheden må ikke være over 3 dB(A). Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves en årlig støjmåling. Udgifterne til dokumentation skal betales af husdyrbruget.

3 Indledning

Lars Staugaard Bertram har søgt om en § 16 b miljøtilladelse efter husdyrbrugloven, af ejendommen Gammelgaard 10, 6440 Augustenborg

Der er søgt om en godkendelse af produktionsarealet på i alt 1.524 m². Produktionsarealet er fordelt på 2 slagtesvinestalde, og en hestestald. Ansøger ønsker tilladelse til en produktion af slagtesvin på delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.

Sønderborg Kommune er tilladelsesmyndigheden.

3.1 Ikke teknisk resume

På Gammelgaard er der den 14. november 2011 anmeldt en produktion 6.858 slagtesvin (30-107 kg) og 4 heste (500-700 kg). I forbindelse med ansøgning om ny § 16 b miljøtilladelse bygges der ikke nye bygninger og der sker ingen ændringer af indretningen i staldene.

Der ansøges om miljøtilladelse af et samlet produktionsareal på 1.524 m² fordelt som vist i tabel 1:

Tabel 1: Produktionsarealer

Stald	Produktionsareal (m ²)	Produktionsgruppe	Gulvtype
Slagtesvinestald 1	714	Slagtesvin	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv
Slagtesvinestald 2	710	Slagtesvin	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv
Stald 3 (Heste)	100	Hestestald	Dybstrøelse

Produktionsarealet er det samme i nudrift, som i ansøgt drift. I 8 års driften er der ikke medregnet nogen hestestald. Der søges udelukkende om at få godkendt de eksisterende produktionsarealer efter den nye lovgivning. Husdyrbruget på Gammelgaard 10 er ikke et IE-brug, idet antallet af stipladser til slagtesvin er under 2.000 og den samlede ammoniakemission er mindre end 3.500 kg NH₃-N/år.

Ejendommen er placeret i landzone, ca. 1.254 m til nærmeste byzone og 1.220 m til lokalplanlagt område ” nr. 2.2.006.G bolig og erhverv ved Asserballe. Ejendommens landskabspåvirkning ændres ikke, idet der ikke sker bygningsmæssig ændringer.

4 Vurdering af husdyrbruget og det ansøgte

Sønderborg Kommune skal ved meddelelse af en tilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven vurdere, om de ansøgte ændringer vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Kommunen skal også vurdere, om husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensyn til omgivelserne.

4.1 Husdyrhold og stalde

Landbruget drives som et konventionelt svinebrug. Et oversigtskort over anlægget kan ses i bilag 1.

Af tabel 2 fremgår staldsektionernes størrelse og produktionsareal i m², dyretype, staldsystemer og miljøteknologi. Se endvidere bilag 2 og 3 for en udførlig skitse over staldanlæggets produktionsarealer og beregning af produktionsarealet.

Det samlede produktionsareal udgør 1.524 m² i nudrift og 1.524 m² i ansøgt drift.

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne bestemmer hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.²⁾

Tabel 2. Oversigt over stalde, dyretyper og miljøteknologi i ansøgt drift.

Stald nr.	Areal (m ²)	Produktions areal (m ²)	Dyretype / staldsystem	Miljøteknologi
1	945	714	Slagtesvin / Delvist spaltegulv 25-49%	Ingen
2	1088	710	Slagtesvin / Delvist spaltegulv 25-49%	Ingen
3	242	100	Heste/Dybstrøelse	Ingen

² Bekendtgørelse af lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, nr. 56 af 11/1/2017

Ansøger har ansøgt om 1.524 m² produktionsareal. Der foretages fradrag i produktionsarealet for gangarealer og krybber, svarende til 509 m² - se bilag 3.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- Vilkår 4

4.2 Gødnings- og foderopbevaringsanlæg

Gødningsopbevaring

Der er en gyllebeholder på ejendommen. Tabel 3 viser en oversigt over ejendommens gødningsopbevaringsanlæg.

Tabel 3. Gødningsopbevaringsanlæg

Type	Bygge Dato	Kontr ol- Dato	Areal (m ²)	Volumen (m ³)
Stor gyllebeholder	2001	14.09.2016	865	4700
Fortanke				20
Opbevaring i alt				4720

Gyllen i gyllebeholderen omrøres udelukkende forud for gylleudbringning. I tabel 4 fremgår opbevaringskapaciteten.

Tabel 4. Samlet gødningsproduktion ved forventet max produktion (ca. 8.000 slagtesvin (32-115 kg))

Gødningsbidrag	Mængde	Bemærkning
Gødningsproduktion 8.000 slagtesvin (32-115)kg	4.553 m ³	Håndbog til driftsplanlægning 2015
Regnvand beholder (865 m ²) Regnvand rampe (10 m ²)	820 m ³ 9,5 m ³	2,6 mm/døgn
Gylleproduktion i alt	5382 m ³	
9 mdr. opbevaringskapacitet	4037 m ³	Ved 4720 m ³ svarer det til 10,5 mdr.

Af tabel 4 fremgår det at der er 10,5 måneders opbevaringskapacitet selv når der ikke medregnes gyllekanalernes opbevaringskapacitet.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at den beskrevne opbevaring af flydende husdyrgødning opfylder kravet om 9 mdr. opbevaringskapacitet.

Foderopbevaring

Korn og tilskudsfoder opbevares i indendørs siloer i bygningen syd for stald nr. 3. Der fodres med vådfoder baseret på eget korn og indkøbt tilskudsfoder. Der foretages ingen ændringer af foderopbevaringen.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer, placering af ny bebyggelse

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med godkendelse efter § 16 b.

Samdrift med andre husdyrbrug

Ejeren af Gammelgaard 10 driver flere husdyrbrug, men ingen af disse er teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med Gammelgaard 10.

4.3 Råvarer og hjælpestoffer

I Tabel 5 er anført de registrerede olietanke på ejendommen.

Tabel 5 oversigt over olietanke

Indhold	Volumen	Etab. År	Placering
Dieselolie	1300	2008	Værksted
Dieselolie	2500	1980	Værksted
Dieselolie	4000	1990	Værksted
Dieselolie	450	2008	Transportabel
Fyringsolie	1200	2009	Stald

Alle olietanke er placeret på fast underlag og godkendte beholdere.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at den beskrevne opbevaring af fyringsolie ikke udgør en miljømæssig risiko. Håndtering af dieselolie skal foregå således at spild kan opsamles.

På den baggrund stilles følgende vilkår:

- Vilkår 9

4.4 Energi- og vand-, og foderforbrug

Energiforbrug

Der anvendes primært el til ventilation, belysning, gyllepumpe, drift af foderanlæg, fyldning af kornsilo,

formaling af korn, øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehusene.

Staldene og de øvrige driftsbygninger er uopvarmede. Udtørring af stalde efter vask sker med varmekanon.

Til belysningen i staldene anvendes lysstofrør. Disse forventes løbende udskiftet til LED.

Alle stalde er med undertryksventilation. Ventilatorerne vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde (reducerer modstanden). Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlæggene i staldene.

Energiforbrug er pt. skønnet ud fra aktuelle forbrugstal - se tabel 6.

Tabel 6. Oversigt over energiforbrug i nudrift og ansøgt drift:

Type	Årligt forbrug pt	Skønnet årligt forbrug efter
El	120.000 kWh	130.000 kWh
Diesel	ca. 20.000 l	20.000 l
Fyringsolie	5.000 l	5.000 l

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af Seges er elforbruget ca. 10 kWh pr. slagtesvin. Da forbruget jf. normtal for 8.000 slagtesvin er på ca. 80.000 kWh, ligger ejendommens elforbrug væsentligt over normen. Standardtallene er for nye strømbesparende typer ventilationsanlæg. Ventilationsanlægget er 10-15 år gammelt og er derfor væsentligt mere el-forbrugende end nye typer ventilationsanlæg. Når/hvis der bliver behov for at udskifte ventilationen, vil der blive installeret nye lavenergimotorer. Derudover produceres tungere grise end normen, hvilket også er med til at give et højere elforbrug. Ansøger oplyser at han skønner at en stor del af det anførte strømforbrug på ejendommen anvendes i forbindelse med kornopbevaring og tørring af ca. 300 ton korn og foderfremstilling. Ifølge Håndbog for driftsplanlægning regnes der med et strømforbrug på 6 kWh/hkg korn der skal tørres. Ved 300 ton svar det til 18.000 kWh. Det forventede normtal for elforbruget bliver dermed 98.000 kWh/år incl. korntørring.

Vandforbrug

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde, overbrusning af dyr, sanitære forhold samt forbrug i boligen.

Ejendommen får vand fra Asserballe vandværk. Der er ingen markvandingstilladelser på bedriftens arealer.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af Seges er vandforbruget pr. slagtesvin 560 l pr. produceret dyr, svarende til 4.480 m³ (normtal for 32-107 kg produktion).

Det er drikkeventiler over krybberne. Staldene bliver sat i blød i koldt vand inden vask vha. overbrusningsanlæg. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand og stalde vaskes med højtryksrenser og koldt vand, hvilket også er vand- og ressourcebesparende.

Der føres ikke løbende journal over energi- og vandforbrug, men forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Det er ikke påtænkt at udarbejde planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

Tabel 7. Oversigt over vandforbrug i nudrift og ansøgt drift

Type	Forbrug pt	Skønnet forbrug efter
Drikkevand til dyr, vask mv.	3.800 m ³	4.200 m ³
Vand til stuehuse	140 m ³	140 m ³
I alt	ca. 3.940 m ³	4.340 m ³

Som det fremgår af tabel 7 forventes vandforbruget i ansøgt drift at være lige under normtallet fra 2015.

Foderforbrug

De væsentlige råvarer i forbindelse med svineproduktionen er eget produceret korn, tilskudsfoeder og vand. Som tidligere nævnt benyttes hovedsageligt eget produceret korn.

Som gennemsnit benyttes der ca. 2,82 foderenheder pr. kg tilvækst for slagtesvin og en foderenhed svarer ca. til 1 kg. Med den umiddelbart forventede produktion af ca. 8.000 slagtesvin (32-115 kg) vil det årlige foderforbrug ligge på ca. 1.800 tons.

Miljømyndighedens vurdering

For at fastholde fokus på elforbruget, med henblik på at nedbringe forbruget til normen, hvis dette er muligt, skal der hvis virksomhedens elforbrug i 2 på hinanden følgende år overstiger normtallet + 10 %, 88.000 kWh årligt, foretages et energieftersyn, inden 2 år efter at elforbruget overstiger ovenstående

Besøgsrapporten fra energieftersynet skal fremsendes miljømyndigheden, og eventuelle forslag til forbedringer, som via en besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal udføres senest 2 år efter ansøgers modtagelse af besøgsrapporten.

Det er således ikke et vilkår at elforbruget skal nedringes til 88.000 kWh, men et vilkår at der skal tjekkes op på eventuelle forbedringer, hvert andet år så længe forbruget ligger over 88.000 kWh.

For at miljømyndigheden kan kontrollere elforbruget skal det dokumenteres, for eksempel ved fremvisning af elregninger. Dokumentation skal gemmes mindst 5 år og fremvises miljømyndigheden på forlangende.

Det fremgår af tabel 7, at det forventede vandforbrug vil være ca. 4.340 m³ årligt efter ændringen.

I henhold til "Håndbog til driftsplanlægning 2015" er vandforbruget for en tilsvarende produktion ca. 4.480 m³.

Vandforbruget ligger lavere end normen.

For at sikre at der sker en god udnyttelse af ressourcerne stilles der vilkår om, at hvis vandforbruget overstiger 4.480 m³ skal ansøger indsende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvorfor forbruget er steget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.

For at miljømyndigheden kan kontrollere vandforbruget skal forbruget registreres årligt. Dokumentation skal gemmes mindst 5 år og fremvises miljømyndigheden på forlangende.

Det er miljømyndighedens vurdering, at virksomheden lever op til kravene til BAT for energi og vandforbrug, hvis vilkårene overholdes og virksomheden i øvrigt drives som beskrevet.

Foderforbruget vurderes at ligge indenfor normen.

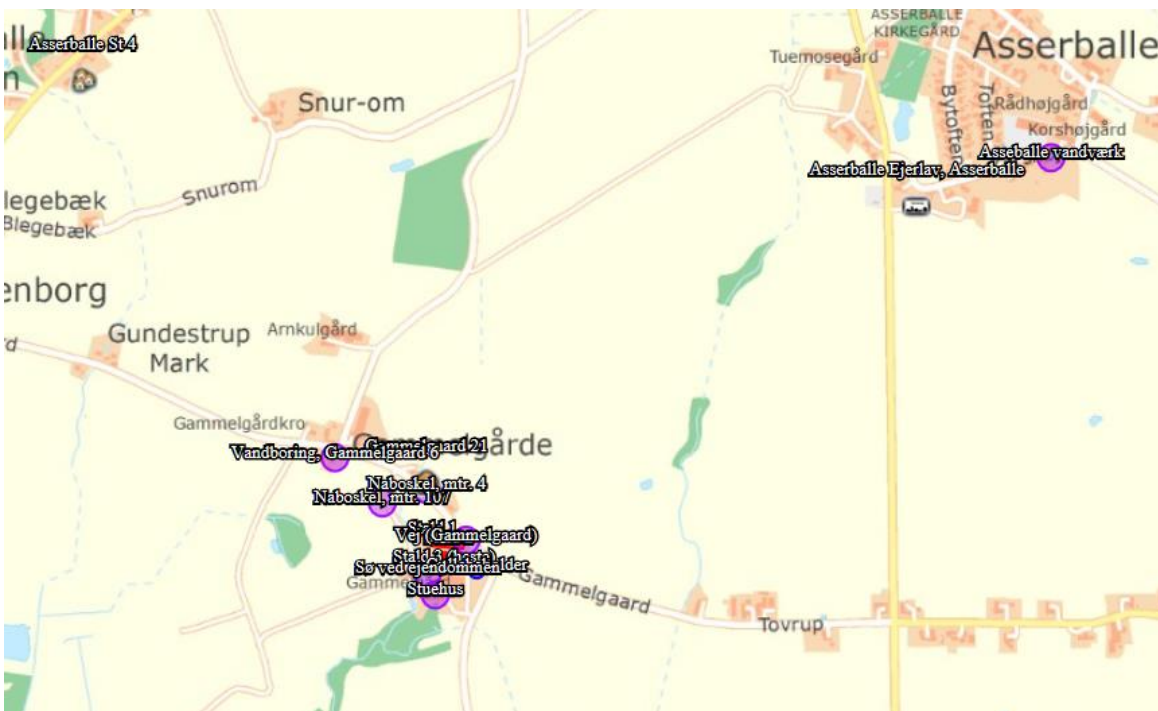
På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- Vilkår 10
- Vilkår 11
- Vilkår 12

4.5 Landskabelig vurdering og overholdelse af afstandskrav

Husdyrbrugets beliggenhed

Figur 1. Husdyrbrugets placering i forhold til omgivelserne

Tabel 8 viser en oversigt med angivelse af anlæggets placering i forhold til omgivelserne. Jf. husdyrbruglovens § 6 er etablering af husdyranlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug der medfører forøget forurening, ikke tilladt indenfor eller i en afstand af mindre end 50 m.

Tabel 8. Forbudszoner § 6 (målt fra nærmeste stald eller lager, hvor der sker ændringer)

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Byzone	ca. 1254 m	Fra staldanlægget til byzoneområde ved Asserballe	50 m
Sommerhusområde	Ca. 4,2 km	Fra staldanlægget til sommerhusområde ved Kettingskov	50 m

Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	ca. 2,2 km	Fra staldanlægget til lokalplan "Boldbaner i Ketting" område til offentligt formål	50 m
Nærmeste nabo (uanset landbrugspligt eller ej)	126 m	Fra staldanlægget til Gammelgaard 21	50 m

Husdyrbruget på Gammelgaard 10 er beliggende i landzone. Fra husdyrbruget er der ca. 126 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som ikke er ejet af ansøger. Nabobeboelsen Gammelgaard 21 er beliggende nord for husdyrbruget. Nærmeste nabo med landbrugspligt Gammelgaard 17, ligger ca. 190 m mod nordvest.

Der er ca. 1.240 meter til nærmeste beboelse, som er en del af samlet bebyggelse. Det drejer sig om Asserballe St. 4, som ligger nordvest for staldanlægget. Se figur 1.

Der er ca. 2,2 km til nærmeste lokalplanlagte område, "Boldbaner i Ketting", vest for ejendommen. Der er ca. 1.230 m til nærmeste byzone ved Asserballe.

Etablering af husdyranlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er endvidere ikke tilladt indenfor eller i en afstand af 50 meter fra de i tabel 8 beskrevne afstande.

Jf. husdyrbruglovens § 8 må stalde og lign. samt gødnings-opbevaringsanlæg ikke etableres indenfor de afstande der fremgår af tabel 9.

Tabel 9 Oversigt over afstande i forhold til husdyrbruglovens § 8

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Stuehus	Ca. 45 m	Fra hestestald til stuehus på Gammelgaard 10	15 m
Naboskel	Ca. 5 m	Fra stald til skel mod vej	30 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	Ingen levnedsmiddelvirksomhed i nærheden	25 m
Fælles Vandindvindingsanlæg	1.511 m	Asserballe vandværk	50 m
Enkelt vandindvindings-anlæg	236 m	Gammelgaard 6	25 m
Vandløb	13,2	Åbent vandløb mod vest	15 m
Dræn	> 15 m	Ansøger oplyser at der ikke er kendskab til dræn indne for 15 m fra stalde og lager	15 m
Sø (> 100 m ²)	38 m	Sø syd for ejendommen	15 m
Privat fællesvej	> 15 m	Der er ingen privat fællesvej indenfor 15 m	15 m
Offentlig vej	5 m	Gammelgaard	15 m
Kategori 1 natur	4,9 km	Augustenborg skoven	10 m

Miljømyndighedens vurdering

Af tabel 8 og 9 fremgår det, at Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 overholdes med undtagelse af afstandskrav til offentlig vej og sø over 100 m². Da der ikke sker øget forurening og ingen udvidelse af produktionsarealet og ingen bygningsmæssige ændringer er der ikke krav om at afstandskravet til offentlig vej og sø skal overholdes for eksisterende lovligt byggeri. I denne miljøtilladelse foretages ingen til- eller ombygninger, der er sker ikke ændret anvendelse af staldene. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår i forhold til staldens placering og udformning.

4.6 Planmæssige forhold

Ifølge Kommuneplan 2017 – 2029 for Sønderborg Kommune ligger ejendommen i landzonen i landområde med kommuneplannummer 2.1.002.J. Ejendommen er beliggende i et område, som ikke er omfattet af en lokalplan.

Ifølge Spildevandsplan 2016 - 2021 for Sønderborg Kommune er ejendommen målsat til en rensklasse SOP.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at omlægningen af produktionen i det eksisterende anlæg kan ske uden at der opstår konflikt med planforholdene i Sønderborg Kommune.

Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.

Sønderborg Kommune konstaterer på baggrund af gennemgang af kort, at husdyrbruget er beliggende uden for følgende udpegninger:

- Fredede områder
- Fortidsmindebeskyttelseslinje
- Kirkebyggelinjer og kirkelandskaber
- Å- og søbeskyttelseslinjer
- Strandbeskyttelseslinje
- Klitfredningslinje
- Geologisk bevaringsværdi
- Kulturhistorisk bevaringsværdi
- Lavbundsareal
- Naturbeskyttelsesområder
- Skovrejsningsområder
- Værdifulde kulturmiljøer
- Rekreative interesseområder
- Kystnærhedszone
- Lufthavn sikkerhedszone 4000 meter

Bevaringsværdige landskaber: Ejendommen ligger inden for udpegningen, og må som udgangspunkt ikke påvirke landskabsoplevelsen negativt. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med overgangen til miljøtilladelse efter § 16 b.

Indsatsområde for truede dyrearter: Ejendommen ligger inden for udpegningen, som vedrøre bevaring af levesteder for Løvfrø og Stor Vandsalamander. Der sker ingen merpåvirkning af naturområderne i forhold til nudrift ved overgang til miljøtilladelse efter § 16 b.

Økologiske forbindelser: Ejendommen ligger delvist indenfor udpegningen økologisk forbindelse, som strækker sig fra ejendommen mod vest. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller udvidelser i forbindelse med det ansøgte.

Natura 2000: Der er ingen bygninger inden for Natura 2000. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde på land er habitatområde H200, Augustenborg Skov som ligger ca. 4,9 km vest for ejendommen.

Beskyttede naturarealer (§ 3): Ca. 38 m vest for staldanlægget ligger en beskyttet sø. Ca. 224 m sydvest for staldanlægget ligger en beskyttet eng og 233 meter mod vest ligger en beskyttet mose. Der sker ingen merpåvirkning af naturområderne i forhold til nudrift. I forhold til 8 års driften sker der en merpåvirkning af søen ved ejendommen på 0,6 kg N/ha/år og søen mod sydvest før en merpåvirkning på 0,1 kg N/ha/år. For alle naturområder gælder det at merpåvirkninger er mindre end tålegrænsen på 1 kg N/ha/år – se tabel 10

Tabel 10 oversigt over merdeposition af ammoniak i naturpunkterne omkring Gammelgaard 10

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Overdrev ved Sønderskov OBS >4 km	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Fredet område	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	2,3
Sø ved ejendommen - ikke kategori 3-natur!	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,6	0,0	4,2
Eng mod sydvest - ikke kategori 3-natur!	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,8
Sø mod sydvest - ikke kategori 3-natur!	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,0	1,2
Potentiel ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	2,1
Mose ved Mjang Dam	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Mose mod vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	2,1
Overdrev på Kegnæs OBS: > 4 km	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Augustenborg Skov OBS: > 4 km	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Miljømyndighedens vurdering

Da der ikke sker nogle bygningsmæssige ændringer eller øget forurening i forhold til nudriften i forbindelse med ansøgningen om § 16 b tilladelse, vurderer Sønderborg Kommune at der ikke er konflikter med bygge og beskyttelseslinjer og der ikke vil ske tilstandsændringer af de omkringliggende naturområder.

5 Ammoniak, natur og bilag IV arter

Afsnittet omhandler husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af beskyttet natur, der forekommer fra husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg.

5.1 Ammoniak og natur

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Den samlede ammoniakemission i ansøgt drift, i nudrift og 8-års drift fra husdyrproduktionen på Gammelgaard 10 er vist i nedenstående tabel 11.

Tablet 11: Samlet ammoniakemission fra stald og lager

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2762,6	342,8	3105,4
Nudrift	2762,6	342,8	3105,4
8 års-drift	2705,6	342,8	3048,4

Af tabel 11 fremgår det at der ikke sker nogen øget ammoniakdeposition i forhold til nudrift. I forhold til 8 års driften sker der en mindre øget merdeposition på i alt 57 kg NH₃-N/år i forhold til nudrift og ansøgt drift. Dette skyldes at der indenfor de sidste 8 år er blevet etableret et mindre hobby hestehold på ejendommen.

Ammoniakdepositionskrav

Nedenstående tabel 12 viser specifikke krav om maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

For nærmere beskrivelse af naturarealer der hører under kategori 1-3 samt beskyttede naturtyper udenfor kategorierne se Bilag 4.

Tablet 12. Krav til maksimal ammoniakdeposition i kategori 1-3.

Naturtyper med fastsat beskyttelsesniveau	Beskyttelsesniveauer

Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. <i>Totaldeposition</i> (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ^{*)} : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. <i>totaldeposition</i> på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. <i>merdeposition</i> , og hvad det nødvendige krav til max. <i>deposition</i> skal være. Kravet må dog ikke være under en max. <i>merdeposition</i> på 1,0 kg N/ha pr. år
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): - Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m - Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m - Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m - Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m - Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m	

Naturområder ved Gammelgaard 10

Sønderborg Kommune har foretaget en konkret vurdering af de mulige påvirkninger af naturen i nærområdet til ejendommen på Gammelgaard 10. Vurderingen tager udgangspunkt i beregninger af ammoniakdeposition til de enkelte naturområder – se tabel 10.

Der findes i nærområdet til Gammelgaard 10 en række naturarealer. De naturarealer der ligger nærmest, er beskyttede søer og enge.

Beregnete værdier for ammoniakdeposition til naturarealer ved Gammelgaard 10

Depositionsberegningen til nærliggende naturområder der er foretaget i husdyrgodkendelse.dk, fremgår af tabel 10.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 områder (kategori 1 natur)

Det nærmeste terrestriske Natura 2000 område til det ansøgte projekt på Gammelgaard 10 er Augustenborgskoven ca. 4,9 km vest for anlægget. Naturtyperne i Natura 2000 området er omfattet af § 7 i husdyrloven som kategori 1 natur. Efter lovgivningen er den maksimalt tilladelige totaldeposition 0,4 kg N/ha/år. Den beregnede ammoniakdeposition til kategori 1-natur er på 0,0 kg N/ha/år i både merdeposition og totaldeposition.

For nærmere beskrivelse af Natura2000 områder tættest ved anlægget –se Bilag 4.

Kategori 2-natur (større ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder)

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder, for nærmere beskrivelse se bilag 4.

Efter en gennemgang af luftfotos er det registreret, at nærmeste § 7 kategori 2 arealer, beskyttede overdrev > 2,5 ha, findes ca. 8,2 km fra ejendommen (Overdrev ved Sønderskov). Beregninger viser en

totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år. På baggrund af gennemgang af luffotos afvises det, at der ikke findes kategori 2 natur nærmere gammelgaard 10 end det nævnte.

Kategori 3-natur (andre ammoniakfølsomme naturområder)

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur. Total deposition og merdeposition til disse områder fremgår af tabel 10.

Tålegrænser for naturtyper

Tålegrænser for de forskellige naturtyper mht. ammoniaknedfald varierer jf. Vejledning om godkendelse af husdyrbrug - se tabel 13.

Tabel 13. Tålegrænser for forskellige naturtyper mht. ammoniaknedfald (Faglig rapport fra arbejdsgruppen om ammoniak Faglig rapport fra DMU, nr. 568 2006)

Naturtype	Tålegrænse	Differentiering
Overdrev	10-25	Sure overdrev 10-20, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	10-25	klit 10-20, fugtige klitlavninger 10-25
Hede	10-25	tør hede 10-20, våd hede 15-25
Fersk eng	15-25	
Strandeng	30-40	
Mose (og kær)	5-25	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-25
Løvskov	10-20	
Nåleskov	10-20	

Baggrundsniveauet for kvælstofbelastningen ligger i Sønderborg Kommune på 16-21 kg N/ha/år.

Miljømyndighedens vurdering

Ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Merdepositionen i ansøgt drift 0,0 Kg N/ha/år i forhold til nudrift.

6 Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fremgår en liste over arters udbredelse i et grid på 10x10 km fordelt over hele landet. Af listen fremgår det, at følgende arter er registreret i nærområdet til Gammelgaard 10:

Sydflagermus

Eptesicus serotinus

Stor Vandsalamander	Triturus cristatus
Spidssnudet frø	Rana arvalis
Løvfrø	Hyla arborea
Markfirben	Lacerta aglilis

Flere af området søer og vådområder kan være levested for særligt beskyttede arter af padder.

Gamle bygninger og træer kan fungere som dagskjul og overvintringssted for flagermus.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af, at der ikke sker nogen bygningsmæssige eller driftsmæssige ændringer i forbindelse med det ansøgte, at projektet ikke vil medføre væsentlig påvirkning af eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder.

7 Husdyrbrugets lugtemission

Lugtgeneregningerne viser, at geneafstandskravene for lugt til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Se tabel 14.

Tabel 14. Oversigt over lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Gammelgaard 21	0	NY	145,9	145,9	126	Nej
Asserballe St 4	0	NY	324,9	324,9	1254,5	Ja
Asserballe Ejerlav, Asserballe	0	FMK	446,5	446,5	1254,4	Ja

De to nærmeste ejendomme Gammelgaard 23 og 25 er ejet af ansøger og indgår derfor ikke i lugtberegningen. Den nærmeste enkeltbolig som ikke er ejet af ansøger ligger på Gammelgaard 21 mod nord. Afstanden fra anlægget til denne bolig er 126 m. Den korrigerede geneafstand er beregnet til ca. 145,9 m. Afstanden til Gammelgaard 21 er dermed 86 % af den beregnede geneafstand. Der søges derfor om at Sønderborg Kommune fraviger geneniveauet i forhold til Gammelgaard 21 jf. § 33 i husdyrgodkendelsesloven (50 % regel).

Følgende betingelser skal være opfyldt for at kommunen kan imødekomme dette ønske:

- 1) Den vægtede gennemsnitlige afstand til Gammelgaard 21 er mere end 50 % af den beregnede geneafstand – se tabel 14
- 2) Lugt emissionen i det enkelte staldafsnit som ligger nærmest Gammelgaard 21 forøges ikke - se bilag 5.

3) Nudriften svarer til den lovlige drift i henhold til anmeldelsen fra 14. november 2011.

Nærmeste samlede bebyggelse tager udgangspunkt i beboelsen på Asserballe st. 4. Afstanden fra anlægget til denne bolig er 1.254,5 m. Den korrigerede geneafstand er beregnet til ca. 324,9 m. Lugtgeneafstanden til samlet bebyggelse er dermed overholdt.

Nærmeste byzone er ved Asserballe beliggende ca. 1254,4 m fra anlægget. Geneafstanden er beregnet til 446,5 m. Lugtgenekravet til byzone er dermed overholdt. I bilag 5 ses en oversigt over lugtmissionen fra de enkelte staldafsnit i nudrift og ansøgt drift.

Konsekvenszonen, dvs. det område som identificerer hvilke naboer, der ville kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke, er beregnet til 608 m. Naboer i dette område vil være hørings- og klageberettigede.

Der foretages ugentlig udslusning af gylle i staldene med træk-og-slip. Udbringning af husdyrgødning står ansøger selv for.

Kumulation af lugt

Der er ingen kumulation med andre ejendomme.

Miljømyndighedens vurdering

Af tabel 14 fremgår det at afstanden til Gammelgaard 21 kun udgør 86 % af geneafstanden. Der sker ingen udvidelse af produktionsarealet i forbindelse med det ansøgte. Af bilag 5 ses det, at lugtmissionen er uændret fra nudrift til ansøgt drift i alle staldafsnit og staldanlægget forventes ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type husdyrproduktion. Sønderborg Kommune vurderer på den baggrund, at geneniveauet til nærmeste nabobeboelse kan fraviges da alle betingelser i § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er opfyldt og der i øvrigt ikke sker nogen produktionsmæssig ændringer. Der er tale om at godkende en eksisterende produktion efter ny lovgivning uden at der i øvrigt sker produktionsmæssige ændringer.

7.1 Andre genepåvirkninger fra husdyrbruget

Støj og vibrationer

Ansøger oplyser at der er følgende støjkloder på ejendommen:

- Foderanlæg og kompressor
- Ventilation
- Transporter til og fra ejendommen af foder, gylle og dyr
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Ansøger oplyser, at det vurderes at miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes.

De vejledende støjgrænser fremgår af vilkår 16.

Støv fra anlæg og maskiner

Støv vil primært forekomme i forbindelse med markdriften i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der sker ikke markdrift fra ejendommen. Der kan forventes støv fra tipping af foder i korngrav og transport af dyr, foder og gylle. Da afstanden til nærmeste nabo er 140 m fra kornlageret vil der sandsynligvis

ikke forekomme støvgener.

Lys

Der er ingen udendørs belysning eller ovenlys på ejendommen. Der vil derfor ikke kunne opstå lysgener i forhold til naboer.

Opbevaring af døde dyr, fluer og skadedyr

Døde dyr opbevares ved indkørsel til stalden – se bilag 1. Døde dyr opbevares i container fra DAKA som afhenter de døde dyr efter aftale.

Fluebekæmpelse sker vha. biologisk og kemisk bekæmpelse. Rottebekæmpelse sker vha. den kommunale ordning og der er opsat rottefælder på ejendommen.

Transporter

Til- og frakørsel til husdyrbruget sker ad indkørslen fra Gammelgaard. Transporterne sker typisk i dagtimerne, bortset fra afhentning af slagtesvin som kan forekomme både sent om aftenen og tidligt om morgen. Der transporteres foder, levende dyr, døde dyr, dieselolie, fyringsolie og dagrenovation med lastbil. Der er ingen markdrift på ejendommen, så der er ingen transporter i denne forbindelse fra ejendommen. Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 2 gange dagligt. I tabel 15 fremgår skønnede transporter.

Tabel 15. Antal transporter efter udvidelsen.

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Levering af foder (lastbil, kapacitet 25-30 tons)	ca. 9	ca. 10
Indkørsel af eget korn (egen vogn, 1000 tons, kapacitet 12 tons)	ca. 130	ca. 1
Indkørsel af halm (traktor og vogn, 30 minibig)	40	40
Levering af smågrise (lastbil, kapacitet 350 stk.)	ca.20	ca. 22
Afhentning af slagtesvin (lastbil, kapacitet 210 stk.)	ca. 35	ca. 40
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 25	ca. 25
Afhentning af husholdningsaffald (lastbil)	ca. 26	ca.26
Gylleudkørsel (25 tons gyllevogn)	ca. 150	ca. 180
Levering af fyringsolie (lastbil)	2	2
Levering af dieselolie (lastbil)	ca.5	ca. 5
Levering af div. sække og pallearer (lastbil)	ca. 5	ca. 5
Maksimalt i alt	ca. 437	ca. 475

Af tabel 15 fremgår det at antallet af årlige transporter stiger med ca. 38 om året. Stigningen skyldes, at der med den nye godkendelse vil blive produceret lidt flere slagtesvin end der gør i dag. Der er derfor brug for 7 ekstra transporter af dyr og 30 ekstra transporter af gylle. De ekstra transporter af gylle vil ske i forbindelse med to

afgrænsede udbringningsperioder. De 7 ekstra dyretransporter vil blive fordelt over hele året.

Reststoffer

Gyllen der produceres, vil udover affaldsstoffer fra svinene, indeholde en vis andel af vand- og foderspild, samt vaskevand mv. fra rengøring og desinfektion.

Der benyttes udelukkende godkendte vaske- og desinfektionsmidler.

Udbringning af gylle vil ske efter gældende lovgivning med hensyn til kvælstof-, fosfor- og zinkindhold.

Der fodres med indkøbte foderblandinger, der blandes med eget produceret korn.

Vand til drikkevand og rengøring af stalde mv. kommer fra offentligt vandværk.

Miljømyndighedens vurdering

Ejendommen ligger i det åbne land, som er udlagt til landbrugsområde.

Det vurderes, at der ikke er behov for at foretage støjreducerende tiltag i det eksisterende staldanlæg. Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes.

Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer da kommunen ikke er bekendt med, at den nuværende drift giver anledninger til problemer, og der ikke sker driftsmæssige ændringer i forbindelse med det ansøgte. Kommunen vurderer at der ikke er behov for at foretage yderligere støjreducerende tiltag.

Støv vurderes ikke at være et problem for naboer, idet nærmest nabo er 140 meter fra de støvende aktiviteter. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Opbevaring af foder samt rengøring af arealer omkring fodersiloer skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Der foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen. Såfremt der efter miljømyndighedens vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan miljømyndigheden meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres en handleplan med foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Der er stillet vilkår hertil.

Sønderborg Kommune vurderer, at ejendommen ikke medfører forhøjet risiko for tilhold af skadedyr og forekomst af fluer.

Miljøtilladelsen meddeles i medfør af Husdyrbrugloven. Der kan derfor kun stilles vilkår til, hvilke udkørselsveje på ejendommen, der må benyttes og hvornår. Færdselsloven regulerer kørsel på offentlige veje.

Ind-/udkørsel til anlægget vurderes at være hensigtsmæssigt placeret i forhold til naboer og trafik hensyn. Den interne trafik på ejendommen vurderes ligeledes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Der stilles derfor ikke vilkår til kørselsveje.

De øgede transporter af gylle vil ske i en meget begrænset periode i forbindelse med udbringning af gylle i forår

og efterår, og vil som sådan ikke opleves som en væsentlig øget belastning, idet de primært vil opleves som en forlængelse af udbringningsperioden med nogle timer. Det øgede antal transporter af smågrise og slagtesvin er meget begrænset, og vil være fordelt ud over hele året og foregår alle via Gammelgaard.

Sønderborg Kommune vurderer, at det øgede antal transporter ikke vil give anledning til nogen væsentlig forøget påvirkning af de omkringboende i forhold til den nuværende drift.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- Vilkår 15
- Vilkår 16

7.2 Affaldsproduktion

Der forventes meget små mængder affald fra produktionen. Der vil blandt andet være tomme sprayflasker (til mærkning af dyr), kanyler, batterier, lysstofrør, pap, papir, metal og brændbart restaffald som ikke kan genbruges. En opgørelse over de årlige affaldsmængder kan ses i tabel 15.

Tabel 15. Affaldsmængder

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spraydåser	Stald	Sonfor	Sonfor	50	15.01.10	23.00
Medicinrester	Stald	Sonfor	Sonfor	5	18.02.08	05.13
Rester af bekæmpelsesmidler	Maskinstation	-	-	-	20.01.19	05.12
Spildolie	Ingen	-	-	-	13.02.08	06.01
Kanyler i særlig beholder	Stald	Sonfor	Sonfor	2	18.02.02	66.00
Batterier – alle typer	Stald	Sonfor	Sonfor	5	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Stald	Renovation	Renovation Sonfor		15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Stald	Renovation	Renovation		15.01.02	52.00
Lysstofrør	Stald	Sonfor	Sonfor		20.01.21	79.00
Jern og metal	Stald	Skrothandler	Skrothandler		02.01.10	56.20
Tom medicinemballage	Stald	Sonfor	Sonfor		15.01.07	51.00
Olie- og brændstoffiltre	Ingen	-	-	-	16.01.07	06.05
Tomme olietromler	Ingen	-	-	-	15.01.04	56.20

Blyakkumulatorer	Ingen	-	-	-	16.06.01	05.99
Døde dyr	På plads til døde dyr	DAKA	DAKA		02.01.02	66.00

Det meste affald opbevares i depotrummet i slagtesvinestalden. Markdriften sker ikke fra ejendommen, hvorfor der ikke er affald i form af bekæmpelsesmidler, spildolie, olie- og brændstoffiltre, tomme olietromler og blyakkumulatorer på ejendommen.

Miljømyndighedens vurdering

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og ansøger skal selv sørge for at sortering, opbevaring og bortskaffelse sker i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativ.

Ejer skal sikre sig, at genanvendeligt affald bliver afleveret til et registreret genanvendelsesanlæg.

Der henvises til:

- *Affaldsbekendtgørelsen*
- *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier Forskrift 1/2011*
- *Regulativ for erhvervsaffald, 2017*
- *Regulativ for husholdningsaffald, 2017*
- *Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr*

For at sikre, at der ikke sker forurening på ejendommen i forbindelse med opbevaring og håndtering af farligt affald, stilles der vilkår til opbevaring af farligt affald.

På baggrund af ovenstående, vurderer Sønderborg Kommune at opbevaring, håndtering og bortskaffelse af affald ikke vil medføre forurening eller gener.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- Vilkår 5
- Vilkår 6
- Vilkår 7
- Vilkår 8

7.3 Gødningsproduktion og –opbevaring

Bedriftens gødningsproduktion beregnes i gødningsregnskabet. Ansøger har indsendt en kapacitetsberegning se afsnit 4.2.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at der i tilstrækkelig grad er redegjort for produktionen af gødning og mængder.

Kommunen vurderer, at de generelle regler vedrørende håndtering af flydende husdyrgødning er tilstrækkelige til at regulere opbevaring og håndtering af gylle/vaskevand.

For at undgå spild af gylle ved udkørsel, stilles der vilkår til, at der skal etableres en påfyldningsplads ved gyllebeholderen, hvis gyllevognene ikke fyldes med selvlæssende fyldetårne. Der stilles også vilkår til, at håndtering af flydende husdyrgødning skal foregå under opsyn.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- Vilkår 13
- Vilkår 14

7.4 Reduktion af ammoniak ved anvendelse af BAT

Et af hovedformålene med husdyrbrugloven, er at fremme anvendelsen af renere teknologi og sikre brug af den bedste tilgængelige teknik på bedriften. Princippet om brugen af bedst tilgængelige teknik (BAT) indebærer, at der inden for en given sektor skal anvendes den miljømæssigt set mest effektive og avancerede teknologi i produktionen.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25, skal husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Husdyrgodkendelse.dk beregner automatisk den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak opnåelig ved anvendelse af BAT jf. bilag 3, tabel 5 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug. Ammoniakemissionsniveauet fra bedriften på Gammelgaard 10 må maksimalt være 3.105 kg NH₃-N.

De vejledende BAT-krav til ammoniakemission er overholdt, da ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er beregnet til 3.105 kg NH₃-N/år - se tabel 16.

Tabel 16. Den vejledende emissionsgrænseværdi og den faktiske emission.

	Ammoniakemission
Emissionsgrænseværdier beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledning	3.105 kg
Beregnet emission i www.husdyrgodkendelse.dk	3.105 kg
Emissionsgrænseniveauet er overholdt med:	0 kg

Miljømyndighedens vurdering

BAT-kravet for ammoniak opfyldes ved at husdyrbruget har staldsystemer som lever op til BAT-krav.

Da husdyrbruget lever op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi, stilles der ikke vilkår til ammoniak.

8 BAT (bedste tilgængelige teknik) på husdyrbruget

Husdyrbruget på Gammelgaard 10 har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år. Husdyrbruget skal derfor reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik (BAT)³.

Ansøgers forslag til egenkontrol:

Der benyttes ingen teknologier som kræver egenkontrol. Der forslås derfor ingen vilkår for egenkontrol. Af

øvrige egenkontrol, der ikke ønskes stillet vilkår om, kan nævnes:

- Der registreres dyr i CHR.
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA, antal og vægt af dyr sendt til slagting.
- Før pumpning af gylle fra staldene bliver det tjekket, om der er plads til mere gylle i gyllebeholderne.
- Gyllepumpning til gyllevogn overvåges.
- Der føres journal over medicinforbrug.
- I løbet af dagen bliver anlægget holdt under opsyn.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres i regnskabet
- Der udarbejdes mark/ gødningsplaner

Krav til BAT

Følgende vurderes af Sønderborg Kommune, at være nødvendigt for ejendommens drift lever op til husdyrbruglovens § 1 stk. 2:

Effektiv vandudnyttelse

- Registrering af vandforbruget
- Opsporing og udbedring af lækager
- Anvendelse af højtryksrensere til rengøring af staldbygninger og udstyr
- Valg og anvendelse af udstyr, der passer til den på gældende dyrekategori (f.eks. drikkenipler, runde drikkebrug, vandbrug), samtidig med at der sikres adgang til vand (ad libitum).
- Kontrol og (om nødvendigt) regelmæssig indstilling af udstyret til drikkevand.
- Genbrug af uforurenede regnvand som rens vand.

Ansøger oplyser følgende om vandbesparende foranstaltninger:

- Registrering af vandforbruget, (der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.)
- Der anvendes iblødsætning og vask med højtryksrensere til rengøring af staldbygninger, mv.
-

Effektiv energiudnyttelse

---

³ Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 25

- Højeffektive varme-, køle- og ventilationssystemer
- Optimering og optimeret styring af varme-, køle- og ventilationssystemer, især ved anvendelse af luftrensningssystemer.
- Isolering af vægge, gulve og/eller lofter i stalde
- Anvendelse af energieffektiv belysning
- Anvendelse af varmevekslere
- Anvendelse af varmepumper til varmegenvinding
- Varmegenvinding med opvarmet og kølet gulv med strøelse (combidecksystem)
- Anvendelse af naturlig ventilation

Ansøger oplyser følgende om energibesparende foranstaltninger:

- Alle stalde er isolerede
- Ventilationssystemerne er temperaturstyrede med alarmer
- Ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af stalde (reducerer modstand) og der er temperaturstyring, alarmer mv. på ventilationsanlæggene
- Ved behov for udskiftning af ventilatorer vil der blive installeret nye lavenergimotorer.
- Ved behov for udskiftning af belysning i staldene udskiftes der løbende til LED belysning

Effektiv udnyttelse af foder

- Anvendelse af lav råprotein i foder
- Anvendelse af lav fosfor i foder
- Begrænse spild
- Begrænse forbruget af foderenheder/fasefodring

Ansøger vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Foderblandingerne indeholder tilpassede mængder aminosyrer og højtfordøjelige uorganiske foderfosfater.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til en effektiv udnyttelse af ressourcer på vand- og foderudnyttelse. Sønderborg Kommune vurderer dog, at det er nødvendigt at stille vilkår til registrering af energiforbruget årligt, for at sikre at der fremadrettet bibeholdes fokus på ejendommens elforbrug. Dette vil være et punkt der vil tages op på de ordinære tilsyn.

9 Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Nabo- og partshøring

Et resume og et link til udkast til miljøtilladelse blev den 28. marts 2019 udsendt til høring hos naboer inden for konsekvensområdet for lugt (608 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent. Et resume og et link til udkast af denne tilladelse er sendt i partshøring hos:

- Lars Staugaard Bertram
- Konsulent Henriette Fries
- Ejere og lejere i en radius af 608 m.

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 14 dage frem til og med den 28. april 2019. Partshøringen gav ingen tilbagemeldinger.

Annoncering af afgørelse

Afgørelsen om tilladelse efter husdyrbrugloven er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 13. maj 2019 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Klagevejledning

Denne tilladelse er meddelt i overensstemmelse med § 16 b i husdyrbrugloven., (Miljøministeriets lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 84 – 87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr som fremgår af www.nmkn.dk og www.naevneneshus.dk. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen.

Myndigheden videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb tirsdag den 11. juni 2019.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

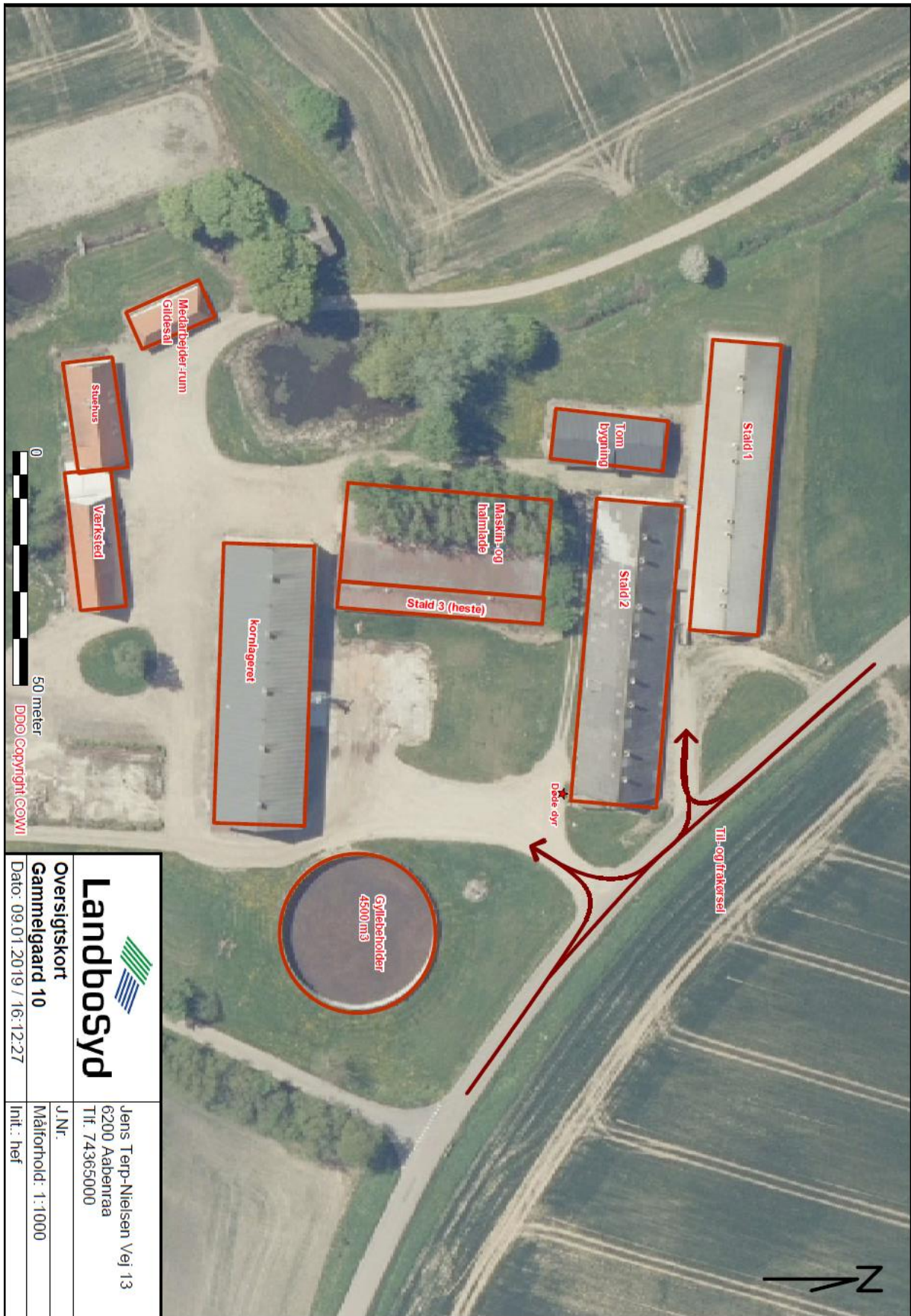

Torben Kobberø
Erhverv og Affald
Sønderborg Kommune

Bilag

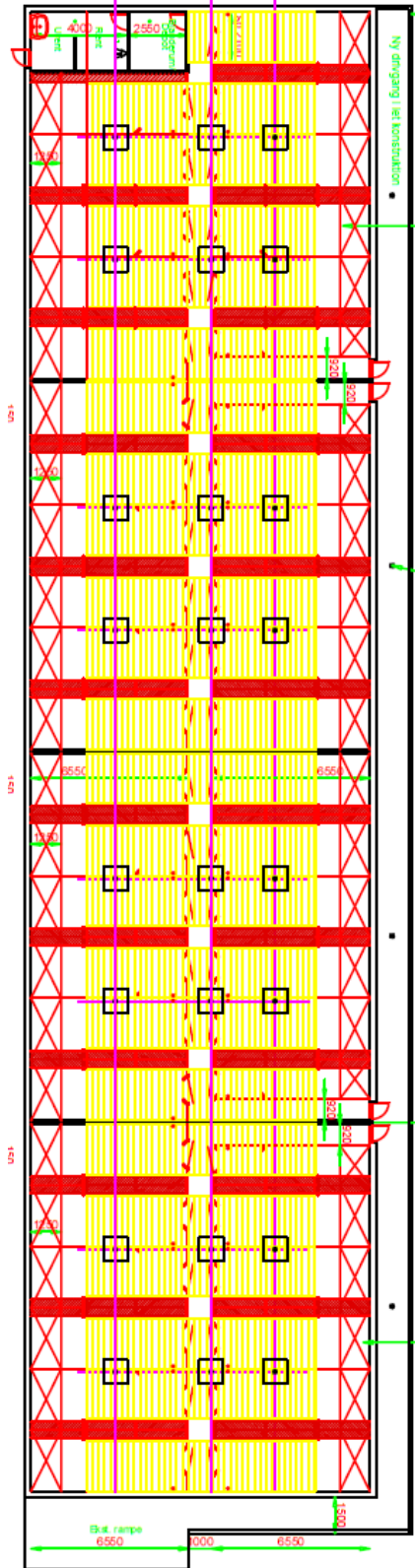
Bilag 1. Oversigtskort over anlægget

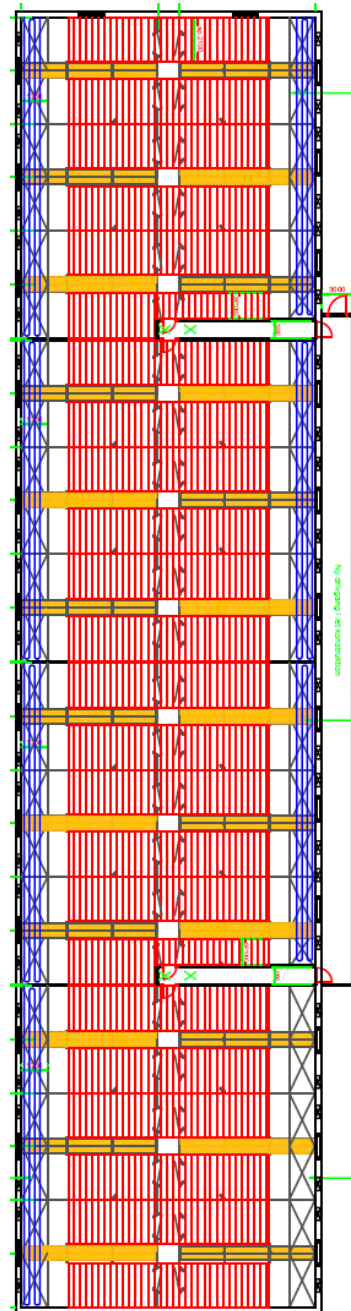
Landbosyd	Oversigtskort Gammelgaard 10	J.Nr. Målforshold: 1:1000
	Dato: 09.01.2019 / 16:12:27	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
Intl.: hef		

Bilag 2. Staldskitse

Stald nr. 1

Stald nr. 1

Bilag 3. beregning af produktionsarealer

Stald 1				
Stalden består af 4 staldafsnit.				
De fleste stier har samme mål. Der er 2 stier i hvert afsnit der har lidt andre mål.				
Der er en 1m bred servicegang i midten ned gennem hele bygningen.				
Krybberne er markret som orange rektangler.				
Produktionsarealet regnes for hele stalden.				
	Alm. Sti	Lille sti	Stor sti	
Antal stier	40	2	6	
Staldafsnit 1	10	1	1	
Staldafsnit 2	10		2	
Staldafsnit 3	10	1	1	
Staldafsnit 4	10		2	
Areal pr. sti	16,8	10,3	16,8	
Længde	6,55	6,55	6,55	
Bredde	2,56	1,57	2,57	
Krybbeareal pr. sti	1,6	1,6	1,6	
Længde	6,55	6,55	6,55	
Bredde	0,25	0,25	0,25	
Produktionsareal pr. stitype	605	17	91	
Total produktionsareal	714			

Stald 2	
Stalden består af 4 staldafsnit.	
Alle stier og krybber har samme mål	
Der er en 1m bred servicegang i midten ned gennem hele bygningen	
Krybberne er markret som røde rektangler.	
Produktionsarealet regnes for hele stalden.	
	Alm. Sti
Antal stier	47
Staldafsnit 1	11
Staldafsnit 2	12
Staldafsnit 3	12
Staldafsnit 4	12
Areal pr. sti	16,7
Længde	6,55
Bredde	2,556
Krybbeareal pr. sti	1,6
Længde	6,55
Bredde	0,25
Total produktionsareal	710

Bilag 4. Beskyttet natur efter national og international lovgivning

Definition af beskyttede naturområder:

Natura 2000 naturtyper	Arealer beskyttet af international lovgivning. Udpegede naturarealer, der skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, der er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.
Naturtyper beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven	Arealer beskyttet af national lovgivning. Enge, moser, heder og overdrev på 2.500 m ² (for de enkelte området eller i sammenhæng med hinanden) eller søer på 100 m ² inklusiv fugtig bredvegetation. De beskyttede arealer har indhold af plante- og dyreliv karakteristisk for naturtypen. Naturtyperne er beskyttet mod alle tilstandsændringer. Registreringen af beskyttet natur er kun vejledende, hvorfor Kommunen skal høres i de konkrete tilfælde.

Kategorisering af naturtyper

En øget ammoniakdeposition påvirker naturarealer. Vurderingen om hvorvidt, der skal stilles konkrete krav til ammoniakemissionen, afhænger af hvilken kategori naturtypen hører under. De forskellige kategorier beskrives herunder, og kan ses i tabel 17.

Kategori 1, 2 hører under husdyrgodkendelseslovens § 7. Kategori 3 er beskrevet i § 27 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. For de naturtyper der hører under kategori 1-3, kan der stilles krav om specifikt maksimal værdi for samlet ammoniakdeposition.

Enge og søer hører ikke under en kategori, men er generelt beskyttede af naturbeskyttelseslovens § 3. For dem gælder, at det skal vurderes om en ekstra kvælstoftilførsel kan forårsage en ændring af naturtilstanden. Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke ske en tilstandsændring uden dispensation fra Kommunen. Kommunen kan i særlige tilfælde give dispensation til en tilstandsændring i beskyttet natur.

Tabel 17: Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse
Kategori 1	Natura 2000 naturtyper

Kategori 2	Beskyttede heder, højmoser, lobeliesøer > 10 ha og overdrev > 2,5 ha.
Kategori 3	Beskyttede heder, moser, overdrev samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skoven opfylde mindst et af følgende tre kriterier: 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesordenen mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesordenen mere end ca. 200 år), eller 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskavsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25 og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Enge og søer

Bilag 4 fortsat

Natura2000 områder, trusler

Habitatnaturtype/-art	Trussel
Næringsrig sø	Tilgroning
Bøg på muld	Næringsstofbelastning
Ege-blandskov	Næringsstofbelastning
Elle- og askeskov	Næringsstofbelastning, uhensigtsmæssig hydrologi

Natura 2000 område 105, Augustenborg Skov

Bilag 5

Lugtemission fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
Stald 1	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	131271	0	9996,0	20706,0	0	9996,0	20706,0	714
Stald 2	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	131275	0	9940,0	20590,0	0	9940,0	20590,0	710
Stald 3 (heste)	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	134133	0	0,0	690,0	0	0,0	690,0	100
Sum			19936	41986		19936	41986	

Nudrift								
Staldafsnit								
Stald 1	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	133131	0	9996,0	20706,0	0	9996,0	20706,0	714
Stald 2	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	133132	0	9940,0	20590,0	0	9940,0	20590,0	710
Stald 3 (heste)	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	134134	0	0,0	690,0	0	0,0	690,0	100
Sum			19936	41986		19936	41986	